

Redaktör: Marie Sundberg debatt@di.se Telefon 08-573 650 98

Vår genomgång av partiprogrammen visar att inget parti har tillräckligt bra förslag för en aktiv innovationspolitik. Vi föreslår bland annat en amerikansk modell som har skapat förutsättningar för succéer som Apple och Intel, skriver ledningstrojkan från Svenska uppfinnareföreningen.

Partiernas innovationspolitik klarar inte dagens utmaningar

Regeringen berömmar sig av att ha Europas mest välordnade finanser. Men under de 20 senaste åren har välståndet i Sverige sjunkit från en fjärde plats bland världens nationer till en 14:e.

En orsak till den negativa trenden är att så få företag växer till medelstora företag. Det är ingen brist på uppfinnare, entreprenörer och idéer i Sverige, men det saknas finansiering av idéer i tidiga skeden, så kallad såddfinansiering.

Lika allvarligt är att många företag med goda affärsidéer lämnar landet. Några uppmärksammade exempel under de senaste åren är Solibros, som tillverkar tunnfilmssolceller och stamcells företaget Cellartis.

Näringslivet investerar årligen ungefär 90 miljarder kronor i forskning och utveckling. Dessa insatser behövs för att storföretagen ska klara den internationella konkurrensen. Det skapar dock inte fler arbetstillfällen och har inte gjort så på länge.

Det statliga stödet till forskning är årligen 30 miljarder kronor. Per capita är de sammanlagda FoU-utgifterna högre än i något annat land. Trots detta

Mats Olsson

ordförande,
Svenska
uppfinnare-
föreningen

Kjell Jegefors

vice ordförande

Peter A

Jörgensen

fd ordförande

”Det offentliga stödet måste bli minst tre gånger större för att nå internationell nivå.”

är resultatet få nya produkter och företag.

Handeln med varor och tjänster har trefaldigats sedan 1985. Sedan 2001 har Kinas export ökat med 25 procent årligen. Andelen forskare inom arbetskraften är lika hög i Kina som i USA.

Svenska uppfinnareföreningen har granskat de olika partiprogrammen inför höstens val för att se hur Sverige ska möta dessa utmaningar:

► Riskkapitalavdrag för att öka de privata investeringarna i nya företag och olika former av riskkapitalfonder föreslås.

► I ett förslag ska 5 miljarder kronor avsättas från Vattenfalls utdelning.

► I ett annat ska statsmakterna sätta upp gemensamma fonder med internationella och svenska riskkapitalister.

► Dessutom föreslås att Vinnova ökar programmet Forska och väx från 120 miljoner kronor årligen till 220 miljoner kronor. Även Iva har tagit upp en rad förslag.

Förslagen räcker inte. Det verkar som om insikten saknas om behovet av en aktiv innovationspolitik. Som representanter för de ostartade företagen är det några förslag som vi saknar i programmen:

► Det behövs en årlig investering på 5 miljarder kronor i tidiga utvecklings-skeden. Det är en grov uppskattning av beloppen som investeras i Kalifornien omräknat till Sveriges befolkning. Både i Sverige och USA kommer finansieringen från såväl statsmakterna som från den privata sektorn.

► Det offentliga stödet måste bli minst tre gånger större för att nå internationell nivå. Statsmakterna delar ut cirka 300 miljoner kronor årligen i bidrag.

Det betyder att stödet till affärsutveckling utgör 1 procent av stödet till forskning. Stödet till affärs- och teknikutveckling i mindre företag är 1 500 miljoner kronor i Norge och 1 000 miljoner kronor i USA omräknat till Sveriges befolkning. Samhällets avkastning på denna typ av investeringar är alltid större än företagens. ► Idéernas och företagens potential måste få styra även i Sverige. Nu är det enbart de forskningsbaserade affärsidéerna som prioriteras av statsmakterna. Företag kan få 5 miljoner kronor i bidrag för utveckling av en affärsidé, som bygger på ”vetenskaplig bas”.

Företag utanför denna sektor får bidrag på upp till 15 000 kronor och måste i övrigt låna till utvecklings-

projekten. Studier av OECD och European Innovation Scoreboard ger inget stöd för denna politik.

► De privata investeringarna bör öka från dagens ungefär 500 miljoner kronor till 4 miljarder för att nå önskvärd nivå. Utnyttja erfarenheten från ett program där amerikanska staten beviljar lån på tre gånger det egna kapitalet till godkända affärsänglar på villkor att de i sin tur investerar i småföretag. Bland de historiska succéinvesteringarna finns Apple, Federal Express och Intel. Modellen skulle dramatiskt öka tillgången på egenkapital i Sverige, vilket ökar stabilitet och riskvillighet hos företagen.

► Skattesystemet bör ses över så att uppfinnare och andra idébärare får dra av sina utvecklingskostnader mot tjänsteinkomster. Denna möjlighet har konstnärer.

► Slutligen måste en rad åtgärder vidtas för att stärka stödet för uppfinnarens och entreprenörens immaterialrätt på den internationella arenan. Håkan Lans fall är inget undantag.

Vad vi ser nu är inte ett marknadsmisslyckande utan ett politiskt misslyckande. Valet är ett gyllene tillfälle att lägga om rodet.